

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

КАФЕДРА АКАДЕМІЧНОГО ТА ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
10 2021 року



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент проєктної діяльності

у музичному мистецтві

для студентів

Спеціальності 025 Музичне мистецтво
Освітнього рівня: другого (магістерського)
Освітньо-професійної програми
025.00.02 Сольний спів



Київ – 2021

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни	
	денна	
Вид дисципліни	<i>Обов'язкова</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>	
Загальний обсяг кредитів/ годин	<i>4/120</i>	
Курс	<i>1</i>	
Семестр	<i>1</i>	<i>2</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>2</i>	<i>2</i>
Обсяг кредитів	<i>2</i>	<i>2</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	<i>20</i>
Аудиторні	<i>16</i>	<i>16</i>
Модульний контроль	<i>4</i>	<i>4</i>
Семестровий контроль		<i>30</i>
Самостійна робота	<i>40</i>	<i>10</i>
Форма семестрового контролю		<i>екзамен</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Високе значення організаційної і управлінської компетентності у сфері арт-індустрії фахівця з організації роботи з молоддю в загальній структурі його професійної підготовки не вимагає особливих доказів. Проте, в реальності існує безліч невирішених проблем, що не дозволяє добитися бажаних і високих результатів в практичній діяльності.

Рівень культурологічної, організаційної, управлінської і соціально-педагогічної підготовки фахівця з організації роботи з молоддю повинен відповідати високим запитам сучасного суспільства, очікуванням конкретних груп населення і окремих осіб. Учебний курс «Менеджмент» є однією з профільюючих дисциплін в підготовці арт-менеджерів музичних проєктів.

З урахуванням особливостей професійної діяльності фахівця у сфері арт-індустрії, представляється доцільним виробити у студентів уявлення про основні принципи, особливості і закономірності організації і реалізації арт-діяльності.

Крім того, отримані в курсі «Менеджмент музичних проєктів» знання, будуть потрібні при роботі в якості продюсерів, режисерів, організаторів дозвілля, керівників арт-проєктів, студій і установ культури.

Мета викладання цієї дисципліни - підвищення інтелектуальної і професійної компетентності, виробітку стратегії соціальної адаптації і професійного визначення, формування навичок професійної арт-діяльності, з'єднання теоретичного змісту з питаннями практичної роботи.

Завдання курсу:

- розкриття теоретичних основ професійної діяльності арт-менеджера (продюсера);
- знайомство з сучасними вимогами до діяльності арт-менеджера, умовами роботи над творчими проєктами, створенням фірми, особливостями маркетингової, фінансової, управлінської діяльності у сфері арт-індустрії.
- вивчення нормативно-правової основи діяльності арт-менеджера;
- оволодіння морально-етичними основами професійної діяльності фахівця, працюючого у сфері арт-індустрії.

Особливістю курсу є логічне продовження освоєння теоретичного матеріалу в процесі практичної діяльності. Значний час приділяється практичному зайняттю із студентами, а також їх самостійній роботі.

У завершенні курсу студент повинен освоїти основи діяльності фахівця із створення комерційної фірми у сфері мистецтва, етапи роботи із створення творчої програми, музичної продукції: кліпу, аудіо- і відеодиска, специфіки маркетингової діяльності цієї сфери. Студент повинен опанувати знання законодавчої бази у сфері арт-індустрії і уміти їх застосовувати на практиці.

Особливістю реалізації цієї програми є те, що вона складається з логічно пов'язаних між собою частин, що включають вивчення теоретичного змісту і питання практичної роботи.

Протягом проходження даного курсу у студентів мають бути сформовані наступні компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності	
ЗК-2	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК-3	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК-4	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК-5	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК-6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК-7	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК-8	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК-9	Здатність працювати автономно.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
СК-1	Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
СК-2	Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
СК-3	Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню інтерпретації.
СК-7	Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

3. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН-4	Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
РН-9	Здійснювати ефективне управління мистецькими проектами, зокрема, їх планування та ресурсне забезпечення.
РН-10	Приймати ефективні рішення в галузі культури і мистецтва, аналізувати альтернативи та оцінювати ризики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт							
	Усього	Аудиторні					Семестровий контроль	Самостійна робота
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульний контроль		
1-й семестр								
Змістовий модуль I. Введення в курс "Менеджмент...", його становлення за кордоном і в Україні								
Тема 1.1. Введення в курс "Менеджмент..." Становлення менеджменту за кордоном. Український менеджмент в системі світової арт-індустрії	4						4	
Тема 1.2. Музичний шоу-бізнес як частина арт-індустрії	12	2		2			8	
Тема 1.3. Адміністративна діяльність театральних видовищних підприємств.	12	2	2				8	
Модульний контроль.	2					2		
Разом	30	4	2	2		2	20	
Змістовий модуль II. Адміністративна, творчо-виробнича, нормативно-правова сфера менеджменту.								
Тема 2.1. Творчо-виробнича діяльність театральних видовищних підприємств	6	2					4	
Тема 2.2. Нормативно-правові основи менеджменту	10			2			8	
Тема 2.3 Професійні функції і напрями діяльності менеджера	12	2		2			8	
Модульний контроль	2					2		
Разом	30	4		4		2	20	
2-й семестр								
Змістовий модуль 3. «Менеджмент...» як продюсування, промоушн, проєктний менеджмент, менеджмент звукозапису, нічних клубов, шоу-програм, гастрольних турів								
Тема 3.1. Поняття і суть продюсування	4			2			2	
Тема 3.2. Проєктний менеджмент	4	2					2	
Тема 3.3. Промоушн у сфері арт-індустрії	4	2		2				
Тема 3.4. Естрадний імідж виконавця	2			2				
Тема 3.5. Технології організації шоу-програм	4	2	2					
Тема 3.6. Менеджмент гастрольної діяльності	4		2				2	
Тема 3.7. Реклама у сфері менеджменту	4			2			2	
Тема 3.8. Інноваційні технології у сфері арт-індустрії	2						2	
Модульний контроль	2					2		
Разом	30	6	4	8		2	10	
Семестровий контроль	30						30	
Усього	120	14	4	14		8	50	

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Введення в курс «Менеджмент...», його становлення за кордоном і в Україні.

Тема 1. Введення в курс «Менеджмент...». Становлення Менеджменту за кордоном. Український Менеджмент в системі світової арт-індустрії

Менеджмент - управління у сфері мистецтва; сукупність принципів, методів, засобів по реалізації можливостей підприємництва у сфері мистецтва.

Цілі Менеджменту: пропаганда професійного мистецтва, розвиток жанрів професійного мистецтва.

Структура арт-індустрії: концертні компанії, художні колективи, концертні зали, театральні-видовищні підприємства; продюсерські і промоутерські компанії; студії грамплавання; підприємства розважально-видовищної спрямованості; творчі об'єднання і агентства.

Історія Менеджменту : скоморохи, шпільмани (Німеччина), жонглери (Франція) і так далі, Трубадурський рух. Бродячі артисти. Сатири. Закликальниці.

Мюзик-холи, вар'єте, кабаре, міністріл-шоу, кафе-шантани, кафе-концерти, кабаре, оперета.

Американський джаз. Клуби. Кінематограф. Рок-музика. Поп-рок.

Створення спеціальних державних установ по організації концертної діяльності, республіканські, обласні і міські філармонії, концертні об'єднання. Становлення рок-музики.

Становлення професійних об'єднань провідних компаній-виробників арт-продукції.

Тема 2. Музичний шоу-бізнес як частина арт-індустрії

Бурлеск як народна форма естради. Поява поняття "шоу" як продукту в індустрії розваг. Шоу-бізнес як «індустрія розваг» (виробництво і прокат кінофільмів, ТБ, театри, дефіле) і як «музичний бізнес»

Продукція шоу-бізнеса. Музичний продукт-звуконосій: компакт-диск, касети, грамплатівки і так далі для подальшої реалізації і отримання прибутку; телепрограми: інформаційні, розважальні, конкурсні програми, вікторини, ток-шоу, концерти зірок, фестивалі; фестивалі, конкурси, масові театралізовані вистави.

Тема 3. Адміністративна діяльність театральних-видовищних підприємств.

Управління як особливий вид діяльності. Основні структурні елементи управління : планування, організація, мотивація, контроль. Менеджмент у сфері мистецтва. Просування на ринок культурних послуг результатів творчої діяльності авторів, режисерів, виконавців і так далі

Рівні управління фірмою. Характеристика управлінських ролей арт-менеджерів. Організаційна структура організації розважальної сфери.

Змістовий модуль 2. Адміністративна, творчо-виробнича, нормативно-правова сфера Менеджменту.

Тема 4. Творчо-виробнича діяльність театральних-видовищних підприємств

Планування творчо-виробничої діяльності: творча, виробнича, фінансова діяльність. Етапи планування творчо-виробничої діяльності. Принципи творчо-виробничої діяльності. Поняття "Театральний організм". Артистично - творчий персонал, художня рада, обслуговуючий персонал, рада трудового колективу.

Проблема залучення глядацької аудиторії. Маркетингові і рекламні технології.

Тема 5. Нормативно-правові основи Менеджменту.

Розвиток законодавства України про виняткові права. Охорона інтелектуальної власності. Закон України "Про авторське право і суміжні права".

Фізичні і юридичні особи. Контрафактні товари. Цивільно-правові і інші заходи захисту авторських і суміжних прав.

Тема 6. Професійні функції і напрями діяльності арт-менеджера

Спеціалізації Менеджменту: адміністратор, антрепренер, керівник, агент, персональний менеджер, бізнес-менеджер, промоутер (імпресаріо), продакшн-менеджер, режисер, продюсер театрів, театральних студій, концертних залів, концертних організацій. Фахівці аудіо-студій ведучі місцевих, регіональних і центральних каналів телебачення.

Професійні якості арт-менеджера. Основні принципи роботи арт-менеджера.

Змістовий модуль 3. «Менеджмент...» як продюсування, промоушн, проєктний менеджмент, менеджмент звукозапису

Тема 7. Поняття і суть продюсування

Поняття «продюсування». Продюсер як підприємець. Продюсер як фахівець, що забезпечує керівництво наймом творчого і технічного персоналу. Продюсер як співавтор, що має право на коригування роботи режисера, художника, композитора і так далі. Умови продюсерської діяльності.

Функції продюсування. Компоненти організації продюсерської діяльності. Продюсерський центр.

Тема 8. Проєктний менеджмент

Структура створення музичного проєкту. Етапи музичного проєкту.

Типи артистів : а) музиканти-початківці; б) ретранслятори, досить високий рівень виконання, в той же час стандартність, відсутність індивідуальності і унікальності виконання; в) оригінальні виконавці невисокого професійного рівня; г) виконавці високого класу.

Менеджерський склад проєкту. Цикли функціонування проєкту.

Тема 9. Промоушн у сфері арт-індустрії

Промоушн – «висунення». Промоутерська діяльність як специфічний вид діяльності в шоу-бізнесі. Промоушн як вид маркетингової діяльності. Завдання промоутера.

«Промоушн» як просування певного "творчого продукту «індустрії розваг"» Види творчої продукції.

Основні етапи просування продукції арт-індустрії на ринок послуг. Основні функції промоутерської діяльності.

Тема 10. Естрадний імідж виконавця

Поняття іміджу. Складові іміджу, класифікація іміджу за: суб'єктові дії, характеру взаємодії, спрямованості і меті, характеру емоційної дії, міри досягнення мети, охопленню аудиторії, співвідношенню індивідуальних особливостей і соціальних вимог, міри самоконтролю, призначенню.

Структура іміджу. Естрадний імідж виконавця. Харизма.

Характеристики іміджу. Принципи побудови іміджу виконавця.

Тема 11. Технології організації шоу-програм

Шоу - постановочне видовище. Основні види шоу-програм: телевізійні (ток-шоу, реаліті-шоу, ігрові, інформаційно-видовищні, розважальні і так далі); вуличні видовища (карнавали, паради, ходи, піротехнічне і лазерне шоу і так далі); програми спортивно-технічної спрямованості(аква, мото, авто, авіа -шоу); клубні програми різної спрямованості (розважальні, ігрові, музичні, танцювальні і так далі).

Основні принципи побудови шоу-програм. Новітнє технічне устаткування сучасного шоу: світлодизайн, звукопартитура, піротехнічні засоби, декорації.

Етапи шоу-програм. Маркетинговий і фінансовий аспекти шоу-програми. Творчий склад або режисерсько-постановочна група.

Тема 12. Менеджмент гастрольної діяльності

Гастролі - концертна програма за межами міста. Мета гастрольних програм. Організація гастролей як складний ланцюг чинників, тісно взаємозв'язаних один з одним.

Організаційний, маркетинговий, фінансовий, нормативно-правовий аспекти.

Тема 13. Реклама у сфері Менеджменту

Реклама - 1) інформація про майбутні заходи, пропонувані види культурних послуг, з метою освітлення населення і створення на них соціального попиту; 2) поширення відомостей про щось-небудь або про кого-небудь з метою створення популярності.

Рекламна кампанія-комплекс рекламних заходів, що доповнюють один одного. Медіа-планування.

Тема 14. Інноваційні технології у сфері арт-індустрії

Довгострокові цільові програми розвитку культури і мистецтва. Телевізійні естрадні конкурси як сучасна технологія в пошуку молодих талантів. Музичний проєкт. Реаліті-шоу. Мюзикл - синтез музичного, театрального, хореографічного і акторського мистецтва.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	3	3
Відвідування семінарських занять	1	1	1	-	-	2	2
Робота на семінарському занятті	10	1	10	-	-	2	20
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	4	4
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	4	40
Виконання завдань до самостійної роботи	5	3	15	3	15	5	25
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
			64		64		119
Максимальна кількість балів		187/ коеф. 3,12					
Екзамен		40					
Разом		(187/3,12)+40=100					

6.2. Самостійна робота

№	Теми	Критерії оцінювання
Модуль 1		
1	Записати конспект «Введення в курс "Менеджмент..." Становлення Менеджменту за кордоном. Український Менеджмент в системі світової арт-індустрії	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність та якість виконання (2 б.); - ґрунтовна відповідь у розкритті питання в повному обсязі (3 б.).
2	Розкрити поняття Музичний шоу-бізнес як частина арт-індустрії	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність та якість виконання (2 б.); - ґрунтовна відповідь у розкритті питання в повному обсязі (3 б.).
3	Ознайомитись із Адміністративною діяльністю театральних-видовищних підприємств.	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність та якість виконання (2 б.); - ґрунтовна відповідь у розкритті питання в повному обсязі (3 б.).
Модуль 2		
4	Написати План Творчо-виробничої діяльності театральних-видовищного підприємства	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність та якість виконання (2 б.); - ґрунтовна відповідь у розкритті питання в повному обсязі (3 б.).
5	Підготувати доклад «Нормативно-правові основи Менеджменту»	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність та якість виконання (2 б.); - ґрунтовна відповідь у розкритті питання в повному обсязі (3 б.).
6	Розробити посадову інструкцію менеджера	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність та якість виконання (2 б.); - ґрунтовна відповідь у розкритті питання в повному обсязі (3 б.).
Модуль 3		
7	Розробити План продюсування проєкту	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність та якість виконання (2 б.); - ґрунтовна відповідь у розкритті питання в повному обсязі (3 б.).
8	Написати план дій менеджера проєкту	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність та якість виконання (2 б.); - ґрунтовна відповідь у розкритті питання в повному обсязі (3 б.).
9	Розробити графік гастрольного туру проєкту діяльності	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність та якість виконання (2 б.); - ґрунтовна відповідь у розкритті питання в повному обсязі (3 б.).
10	Написати План рекламної кампанії проєкту	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність та якість виконання (2 б.); - ґрунтовна відповідь у розкритті питання в повному обсязі (3 б.).
11	Підготувати доклад «Інноваційні технології у сфері арт-індустрії»	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність та якість виконання (2 б.); - ґрунтовна відповідь у розкритті питання в повному обсязі (3 б.).

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля у вигляді комп'ютерного тестування.

Максимальна кількість балів – 25.

6.4 Семестровий контроль.

Семестровий контроль (екзамен) – практична підготовка проєкта – сольної концертної програми від задуму до втілення.

Студент повинен розробити концепції програми, розробити рекламну продукцію (афіши, анонси тощо), знайти сценічний майданчик, домовитись про оренду. Залучити до постановки режисера, хореографів, масовку. Розробити сценічне оформлення. Провести репетиції.

Оформити менеджерсько-постановчу документацію. Домовитись про відеозапис концертної програми.

На екзамені студент демонструє пакет менеджерсько-постановчої документації та відеозапис програми.

6.5 Шкала відповідності оцінок

	Оцінка у балах	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
A	90 - 100	Відмінно – відмінний рівень знань в межах обов'язкового матеріалу, з можливими незначними помилками. Глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому студент легко орієнтується, володіє понятійним апаратом, Здатний пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження.
B	82 - 89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих помилок. За повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце окремі неточності (похибки).
C	75 -81	Добре – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок. Засвоєний навчальний матеріал, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце суттєві помилки.
D	67 - 74	Задовільно – посередній рівень знань із значною кількістю недоліків. Зазнання і розуміння основних положень навчального матеріалу, при цьому студент допускає неточності у визначенні понять та при використанні знань для вирішення практичних завдань, не вміє доказово обґрунтовувати свої судження.
E	60 - 66	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань. Не повне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії.
FX	35 - 59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання. Студент має розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
F	1 - 34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7. Навчально-методична карта навчальної дисципліни

Семестр	11-й						12-й							
Модуль	1			2			3							
Назва модуля	Введення в курс "Менеджмент...", його становлення за кордоном і в Україні			Робота над постановкою концертного номеру громадсько-патріотичної спрямованості, комічного жанру, театралізованого концертного номера.			"Менеджмент..." як продюсування, промоушн, проєктний менеджмент, менеджмент звукозапису "Менеджмент нічних клубів, шоу-програм, гастрольних турів							
Кількість балів за модуль														
Тема	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Лекції (год.)		2	2	2		2		2	2		2			
Семінарські/практичні і (год.)	2		2		2	2	2		2	2	2	2	2	
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Введення в курс "Менеджмент..." Становлення Менеджменту за кордоном.	Музичний шоу-бізнес як частина арт-індустрії	Адміністративна діяльність театральньо-видовищних підприємств.	Творчо-виробнича діяльність театральньо-видовищних підприємств	Нормативно-правові основи Менеджменту	Професійні функції і напрями діяльності арт-менеджера	Поняття і суть продюсування	Проектний менеджмент	Промоушн у сфері арт-індустрії	Естрадний імідж виконавця	Технології організації шоу-програм	Менеджмент гастрольної діяльності	Реклама у сфері Менеджменту	Інноваційні технології у сфері арт-індустрії
Лекції		16	16	16		16		16	16		16			
Семінарські	(10+1)*1 =11 б		(10+1)*1 =11 б		(10+1)*1 =11 б	(10+1)*1 =11 б	(10+1)*1 =11 б		(10+1)*1 =11 б	(10+1)*1 =11 б	(10+1)*1 =11 б	(10+1)*1 =11 б	(10+1)*1 =11 б	
Самостійна робота	56.	56.	56.	56.	56.	56.	56.	56.				56.	56.	56.
Види ПК	МКР 25 б.			МКР 25 б.			МКР 25 б.							
Всього балів за мод.	64			64			119							
Всього:	187/ коеф. 3,12													
Екзамен	40													
Разом	(187/3,12)+40=100													

8. Рекомендована література

Базова

1. Поплавський М.М. Менеджер шоу-бізнесу: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К., 2007Жарков А.Д.
2. Технологии культурно-досуговой деятельности. -Г.: МГУКИ, 2000.
3. Поплавський М.М. Шоу-бізнес: теорія, історія, практика: Підручник для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. – К., 2009.
4. Подкуйко Н.Д. Бізнес- планування. –К.: ДАКККіМ, 2008
5. Терещенко В.І. Організація і управління. - К.: Знання, 2007
6. Філіна А.П., Клочко В.П. Основи менеджменту. – К.: ДАКККіМ, 2009
7. Жданова Э.И. Основы промоутерской деятельности в музыкальном шоу-бизнесе: учеб. пособие. -Г.: МГУКИ, 2002.
8. Шканова О.М. Маркетинг послуг: Навч. посібник.- К.: Кондор, 2009.
9. Шканова О.М. Маркетинг послуг: Навч. посібник.- К.: Кондор, 2012
- 10.Поплавський М.М. Антологія сучасної української естради. – К.: Преса України, 2004

Допоміжна

- 11.Жданова Э.И. Управление и экономика шоу-бизнеса. -Г.: Финансы и статистика, 2003.
- 12.Жданова Э.И. Менеджмент шоу – бизнеса. – Г.: МГУК. 1997.
- 13.Михеева Н.А., Галенская Л.Н. Менеджмент в социально-культурной сфере. Социально-экономические механизмы и методы управления: Учеб. пособие.- СПб.: Изд-во Михайлова Б.А., 2004.- 269 с.
- 14.Новиков Г.Н. Режиссура концертно-зрелищных программ: метод. указания и программа курса.-Г.: МГУК, 2007.
- 15.Попова Ф.Х. Продюсер и продюсирование современной эстрадной музыки // Культурологические проблемы развития региона: материалы Всерос. науч.-практ. конфер. - Тюмень: Изд-во ТГУ, 2007. - С.23-26.
- 16.Уварова Э.Д. Эстрадный театр: миниатюры, обзоры, мюзик-холлы. -Г., 2005.
- 17.Україна у 2014 році: щорічник. Оцінки суспільно- політ. та соц.- економ. розвитку / за ред.. Ю.Г.Рубана. – К.: Наука, 2015. - 465 с.
- 18.Фадин А.В. Сфера культури: проблеми управління. -Г., 2010.
- 19.Харрис, Р. Психология массовых коммуникаций. -Спб.: ПРАЙМ ЕВРОЗНАК, 2009.

Інформаційні ресурси

1. Конституція України: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Закон України про авторське право і суміжні права: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
3. Особливості режисури масових свят: <http://www.playwright.ru/dramaturg/bb-osobennost-rejissury-prazdnikov.htm>

Рекомендована література розміщена в інституційному репозиторію.